

Amerikan pulamiesten suunnitelmat tuskin tulevat toteutumaan.

**Ilmeellinen toteamus: varsinaisten palkkatyöläisten
määrä alenee New Yorkin valtiossa.**

**Samanaikaisesti kasvaa n. s. johtajaluokkaan
kuuluvien määrä.**

Tov. Oskari Tokoi kiinnittää eräässä
tänne saapuneessa kirjeessä huomiota
Amerikan Yhdysvaltain pulamiesliik-
keeseen, josta hän kertoo seuraavaa:

On ollut varsin huvittavaa seurata,
miten joka maassa näyttää ilmestyvän
erikoinen "pulamiesten" liike. Kun
lähtee tarkastamaan näiden pulamies-
ten liikkeen syitä ja heidän esittämi-
ään vaatimuksia, niin huomaa, että ne
ovat joka maassa perusteiltaan samat.
Meillä täällä Amerikassakin on omat
pulamiehemme, jotka ovat lähtöisin
etupäässä maanviljelijäin keskuudesta,
mutta joihin on sitten myöhemmin liit-
tynyt myös teollisuudenharjoittajia.
Heille on yhteistä se, että kaikki ovat
viime aikoina huikeasti velkaantuneet
eivätkä nykyisen lamaanuksen aikana
löydä mitään keinoja velkojensa mak-
samiseen, vaan vaipuvat velkojensa
kanssa yhä syvemmälle.

Otan tähän esimerkin maanviljelijäin
asemasta. Kun vehnän hinta vielä kol-
misen vuotta takaperin oli puolitoista
dollaria bushelilta, oli rahan saanti
maanviljelijöille huokeaa. Maanviljelijä
saattoi silloin luottamuksella ottaa esi-
merkiksi 10,000 dollarin lainan, sillä
hänen tarvitsi lainansa maksamiseen
tuottaa vain 6,666 bushelia vehnää.
Sama suhde oli myös muihin maanvil-
jelystuotteisiin nähden. Kun laina tuli
otetuksi hyvin toivein, mutta vehnän
hinta ja muidenkin maanviljelystuot-
teiden hinnat taas painuivat alas, täy-
tyy maanviljelijäin, nyt, kun vehnän
hinta on vain 50 centtiä bushelilta,
tuottaa 20,000 bushelia vehnää voidak-
seen maksaa velkansa. Puuvillan hin-
nassa on tapahtunut samanlainen las-
ku, sillä puuvillan hinta on kahdessa
vuodessa pudonnut 20 centistä 6 cen-
tiin naualta.

Monet teollisuudenhaarat ovat lähes
samanlaisessa asemassa. Esim. kuparia
on nyt varastossa 600,000 tonnia,
sensijaan että sitä oli ennen lamaan-
nusta vain 60,000 tonnia. Suurin osa
tästä on tuotettu silloin, kun kuparin
hinta oli 18 centtiä naualta. Pankit
pitivät silloin turvallisena antaa lainoja
12—14 centtiä naukaa kohden. Mutta
nyt onkin kuparin hinta pudonnut kuu-
teen centtiin naukalta, joten ennen pa-
rempien hintojen aikana otetut lainat
ovat kaksi kertaa niin suuret kuin ni-
iden vastikkeena oleva kupari.

Juuri tästä luokasta, joka taloudelli-
sen lamaanuksen takia on joutunut
suurempiin velkoihin kuin mitä sen
omaisuus nykyisten arvojen mukaan
on, tulevat pulamiehet kaikissa maissa.
Heillä näyttää myös olevan sama vaa-
timus joka maassa: inflatio eli rahan

arvon alentaminen. He käsittivät, että
jos rahan arvo saataisiin alenemaan
vaikkapa vain puoleen nykyisestä tar-
mieluummin sitäkin alemmaksi, niin he
sitten tämän halvan rahan avulla voi-
sivat maksaa velkansa, koska velan
nimellisarvo ei muuttuisi. Rahan arvon
alentumisesta olisi seurauksena heidän
tuotteidensa nimellisarvon kohoami-
nen, joten he saisivat halpaa rahaa
helpommin kuin nykyään. Tästä
syystä on täälläkin olemassa voima-
kas liike, joka pyrkii tällaisen inflation
aikaansaamiseen. Toiset puolustavat
sitä myös poliittisilla ja patriootisilla
syillä. He selittävät, että jos liittohal-
litus laskisi liikkeelle kuudentoista mil-
joonan dollarin arvosta seteleitä lisää,
niin se tällä setelimäärällä kykenisi
suorittamaan kaikki sodan aikana ker-
tyneet, vielä maksamatta olevat val-
tion velat, ja siten päästäisiin näiden
velkojen korkojen maksusta. Rahaa
ilmestyisi kuin "roskaa" ja maanvilje-
lijät saisivat tuotteistaan korkeamman
hinnan. Koko maa, maanviljelijätkin,
vapautuisi tällöin veloistaan. Näin sel-
littävät pulamiehet täällä ja se tuntuu
lyövän yhteen niiden ajatusten kanssa,
joita pulamiehet siellä Suomessakin
ovat esittäneet.

Näistä lennokkaista esityksistä huo-
limatta ei pulamiesten ajama suunta
(Jatk. 3. sivulla)

Maaherra Jalander

ja ev.-luutn. Susitaipalen
syytökset.

Oikeuskansleri oli lähettänyt Uuden-
maan läänin maaherralle, kenraalima-
juri Bruno Jalanderille everstiluutnantti
Susitaipalen syytöskirjelmän maaher-
raa vastaan n. s. Tattarisuon jutussa
sekä lyhennysotteen Susitaipalen kuu-
lustelupöytäkirjoista. Samalla oikeus-
kansleri kehoitti maaherraa, jos asia
aihetta antaa, lähettämään hänelle se-
lityksen. Maaherra Jalander on nyt-
temmin lähettänyt oikeuskanslerille
kirjelmän, jossa hän lausuu, että Susi-
taipalen tekemät syytökset ovat sai-
raalloisen mielikuvituksen tuotetta,
eikä hän näin ollen katso olevan ai-
hetta selityksen antamiseen.

Maaherrat

neuvottelevat sisäministeriössä.

Sisäasiainministeriön kutsusta ko-
koontuvat maaherrat tänään kello 11
sisäministeriöön neuvottelemaan eri-
näisistä nykytilannetta koskevista ky-
symyksistä.

Amerikan . . .

(Jatk. 1. sivulta)

sittenkään tunnu saavan sellaista kannattavuutta, että se johtaisi yleiseen inflatoon. Kaikella on nim. kaksi puolta, sillä siellä, missä on vetäisiä, on myös velkojia, ja saamamiehet eivät ole tässä asiassa velallisten kanssa samaa mieltä. Lisäksi palkkatyöväenluokka, jolla ei ole saatavia, mutta jolle ei myöskään ole uskottu sanottavasti velkaa, se kun elää kädestä suuhun, vastustaa inflatiota, sillä se merkitsisi sille ennestäänkin alas painuneen työpalkan laskua. Ja epäiltävää on, tulisivatko maanviljelijätään siitä hyötymään siinä määrin kuin uskovat, sillä heidän tuotteidensa pääasiallisimmat kuluttajat ovat juuri työläiset ja kun nämä eivät saisi sitä halpaakaan rahaa enempää kuin nykyistään, eivät sitä siis saisi maanviljelijätään. Toistaiseksi näyttää näin ollen siltä kuin pulamiehen inflatiota ajava liike olisi tuomittu epäonnistumaan. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, etteikö joihtakin muita tehokkaita ja ratkaisevia-kin keinoja maanviljelijäväestön taloudellisen aseman parantamiseksi olisi tarpeen ja aikanaan on myös pakko niihin ryhtyä.

Eräs huomioonotettava ilmiö teollisuustyöväen laadussa.

Me olemme jo kauan sitten olleet tietoisia siitä, että entiset ammatit ja ammattitaitokin katoavat koneellisuuden ja tekniikan kehittyessä ja että työläisten luku tuotantomäärään nähden suhteellisesti vähenee. New Yorkin valtio, joka on tämän maan eräs huomattavin teollisuusvaltio ja jossa työtilastot ovat parhaat, tarjoaa mielenkiintoisia tietoja siitä, miten varsinaisen palkkatyöväki vähenee, mutta n.s. johtajaluokka eli "valkokaulustyöväki" (Suomen suomeksi: kaulusköyhälistö) lisääntyy. Tilastojen mukaan työläiset jaetaan kahteen eri luokkaan; n.s. palkka- eli varsinaisiin työläisiin, joihin kuuluvat kaikki päiväpalkkaiset ja kappaletyötä tekevät, ja palkkiotyöläisiin, joihin kuuluvat työnjohtajat, insinöörit ja konttorityöläiset. Varsinaisille työläisille maksettava palkka on "wages", kun taas toisilla on "salaries"; tällä perusteella on ne helppo erottaa toisistaan.

Tilastot osoittavat, että se osa työväisistä, joka saa "wages", vähenee, mutta se osa, joka saa "salaries", lisääntyy. New Yorkin valtion teollisuuslaitoksissa oli viime vuoden aikana näitä edellisiä 918,037 ja saivat he vuodessa palkkaa yhteensä 1,416 milj. 578,000 dollaria eli keskimäärin 1,540 dollaria. Jälkimmäisiä, n.s. johtajaluokkaan kuuluvia, oli 203,013 ja saivat he palkkaa yhteensä 595,049,000 dollaria eli keskimäärin 2,900 dollaria. Tämä osoittaa, että jo noin neljäsosa teollisuuslaitosten työläisiä kuuluu kaulusköyhälistöön. Heidän lukunsa on nopeasti lisääntymässä, samalla kuin raskaan työn tekijän luku on vähentymässä. Me siis läheneimme nopeasti sitä aikaa, jolloin työt tehtäisiin johdetaan melkein kokonaan konttoreista tai muista paikoista, joissa työläisten ei tarvitse enää olla missään välittömässä kosketuksessa itse tuotantoprosessin kanssa.

Suomalaiset kunnostautuvat kaikilla aloilla.

Amerikan suomalaisten siirtolaisten historiassa oli kerran aika, jolloin suomalaiset kunnostautuivat vain kovassa, raskaassa ja voimia kysyvässä työssä sekä tappelussa. Se aika on jo suurimmalta osalta eletty, sillä vanha siirtolaispolvi on jo niin vanhentunut, että se ei enää kykene raskaampaan työhön. Tappeluhaluakin — ja ellei halu, niin ainakin kunto — on melkein kokonaan kadonnut. Nuori nouseva polvi taas näkyy kaikin keinoin karttavan raskasta työtä ja pyrkii muille aloille.

Mutta suomalainen kunto ja sitkeys tulevat näkyviin myös näillä henkisen työn aloilla, sillä suomalaisten lapset ovat hyvin huomattuja opinteillä. Urheilussa, jossa nuorison kuntoa täällä Amerikassa mitataan, suomalaiset saavatkin kykenevät kunnostautumaan. Oppikoulujen oppilaiden kesken on täällä hyvin yleistä koripalloilu, joka on palloleikin ja urheilun eräs välttämättömyys sekä tarkkuus kysymykseen. Tänäkin vuonna suoritettiin idän oppikoulujen koripallojoukkueiden loppukilpailut Bostonissa. Vastakkain olivat Fitchburgin ja Broctonin koulujen joukkueet. Voitto ratkesi vasta jatkettua peliä jälkeä ja yhdellä pistellä Broctonin joukkue voitti. Kummastakin joukkueesta sai kaksi parasta pelaajaa kunniapalkinnon idän oppi-

On kevätvaaleistettujen mätön täydennys. Silee teitä sekä sateepoudalla yhtä moitteen

OTK on valmiille kaista saaneenustul

OTK:n sadetakkeja myyvät allamattut OTK:n jäsenosuuskaupat.

Itä-Savon Osuusliike r.l.
Keski-Savon Osuusliike r.l.
Lahten Osuuskauppa r.l.
Mikkelin Työv. Osuuskauppa
Osuusliike Työnvoima r.l.

Viettäkäämme vapautunnu

Jokaisen työläisen ehdot kaikissa oloissa

Järjestynyttä työläistä velvoittavat jiperiaatteet, jotka työväestö on itselleen hyväksynyt. Niiden joukossa on myöskin ehdottoman raittiuden vaatimus sekä järjestötoiminnassamme että yksityisessä elämässämme.

Sanomattakin on siis selvää, ettei tätä ehdottomuuden periaatetta saada loukata nyt sen paremmin kuin aikaisemminkaan.

Me vietämme vappua valon ja vapauden juhlanä, voimiemme kokoomiseksi, tietojemme kartuttamiseksi ja suuren taistelun, ihmisyden ja oikeuden voittoon viemiseksi. Muistettakoon siis kaikissa oloissa ja erikoisesti juuri vappuna kunniotta juhlaamme väkijoumista puhtain aivoin, siten osoittaaksemme voimaamme ja lujaa tahtoa toteuttaa jalo päämäärämme ennenkaikkea omassa keskuudessamme.

Työläisraittiusväki on joutunut aikoomaan sitkeästi taistelemaan yhteiskunnallisen ehdottomuuden, kieltolain puolesta.

Se saavutettiin, mutta se menetetttiin vallitsevan taloudellisen pulan ja ankaran taantumuksen raivotessa. Viettäämme nyt ensimmäistä vappujuhlaamme tämän menetyksemme

koulujen parhaimpina koripallon pelaajina. Eikä suinkaan ollut mikään sattuma se, että Fitchburgin joukkueesta oli kumpainkin suomalainen, nim. Olavi Lahtinen ja Reino Filbacka. Broctonin joukkueesta pelasi myös yksi suomalainen, Yrjö Mattson, joka myös sai palkinnon. Neljästä idän oppikoulujen parhaasta koripallon pelaajasta oli siis kolme suomalaista, vain yhtä vaille kaikki.

Mutta pätevyidenkin alalla ovat suomalaiset saaneet huomiota. Täällä nim. pidetään joka vuosi "rajasuutarien" keskeiset kilpailut. Tänä vuonna nämä kilpailut pidettiin New Yorkissa Grand Central Palatsissa ja oli näissä mukana monta tuhatta suutaria kaikkialta maasta. Tällä kertaa perimmäisen palkinnon, kultamitalin, suomalainen suutari Yrjö M. Tulin Ashtabulasta, Ohiota. Amerikan parhain kenkään korjaaja on siis tänä vuonna suomalainen.

Kalastusalus karille — 10 uhria.

L o n t o o, 23. 4. (STT) Espanjalaisen kalastusalus Uliamendi on Walesin Pembroken kreivikunnan kohdalla olevilla vaarallisilla vesillä ajanut luodolle ja onponut. Aluksen miehistöön kuului 12 henkilöä. Näistä on kaksi otettu eräaseen englantilaiseen höyrylaivaan, mutta jällel olevat 10 ovat kateissa ja pelätään heidän hukkuneen.